

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Заједничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-безбједносне агенције
Босне и Херцеговине

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

DOM NARODA
PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM

Заједничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-сигурносне агенције
Босне и Херцеговине
Заједничко повјеренство за надзор над радом
Обавјештајно-сигурносне агенције
Босне и Херцеговине

25-06-2010

Број/Број: 03/2-50-1-8-31/10
Сарајево/Sarajevo, 23. 06. 2010.

Stamp: BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA SARAJEVO

Stamp: 25.06.2010

PRIMLJENI	Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
		01,02-02-8-45/10		

S

Предсједавајућем
Представничког дома

Предсједавајућем
Дома народа

Парламентарне скупштине БиХ

Предмет: Предлог закона о парламентарном надзору у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова

Заједничка комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, на 31. сједници, одржаној 14. јуна 2010. године, утврдила је Предлог закона о парламентарном надзору у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова.

У складу са чланом 99. Пословника Представничког дома и чланом 92. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ, Заједничка комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, као овлашћени предлагач, доставља Представничком дому и Дому народа Парламентарне скупштине БиХ Предлог закона о парламентарном надзору у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова с предлогом да се разматра по основном законодавном поступку.

У прилогу вам достављамо Предлог закона на босанском, хрватском и српском језику као и електронску верзију.

Достављено:

- наслову
- а/а

Предсједавајући Комисије
мр. Урошко Околић

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI / ZASTUPNIČKI DOM
DOM NARODA**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
ДОМ НАРОДА**

Zajednička komisija za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine
Zajedničko povjerenstvo za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije BiH

Заједничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине

Број: 03/2-50-1-8-31/10

ПРЕДЛОГ

**ЗАКОН
О ПАРЛАМЕНТАРНОМ НАДЗОРУ У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ, БЕЗБЈЕДНОСТИ И
ОБАВЈЕШТАЈНО-БЕЗБЈЕДНОСНИХ ПОСЛОВА**

Сарајево, јун 2010. године

ПРЕДЛОГ

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на _ сједници Представничког дома одржаној _____ 2010. године, и на _ сједници Дома народа одржаној _____ 2010. године, усвојила је

ЗАКОН О ПАРЛАМЕНТАРНОМ НАДЗОРУ У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ, БЕЗБЈЕДНОСТИ И ОБАВЈЕШТАЈНО- БЕЗБЈЕДНОСНИХ ПОСЛОВА

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет Закона)

- (1) Овим законом регулише се парламентарни надзор над радом Министарства безбједности Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство безбједности), агенција и служби у његовом саставу, Министарства одбране Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство одбране), Оружаних снага Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Оружане снаге) и Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Обавјештајно-безбједносна агенција).
- (2) У складу с одредбама овог закона, спроводи се и надзор над примјеном Закона о заштити тајних података ("Службени гласник БиХ", бр. 54/05 и 12/09).
- (3) Парламентарни надзор заснива се на принципу уставности, демократичности, поштовања људских права и слобода, с циљем остваривања извршавања задатака у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова.

Члан 2. (Субјект надзора)

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламентарна скупштина БиХ) надзор из члана 1. овог закона спроводи путем Заједничке комисије за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине и Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине (у даљем тексту: комисије).

Члан 3. (Дефиниције)

Изрази коришћени у овом закону имају следеће значење:

- а) *надзор* је скуп мјера и активности које комисије спроводе с циљем утврђивања законитости рада надзираних институција;

- б) *сарадња* је активност која је усмјерена ка размјени информација и искустава те изградњи повјерења и унапређивања међусобних односа између тијела која је остварују;
- ц) *инспектор* је главни инспектор Обавјештајно-безбједносне агенције и генерални инспектор Министарства одбране;
- д) *посебан извјештај* је извјештај који комисије достављају Парламентарној скупштини БиХ у случајевима ванредних ситуација у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова те других околности, активности или дешавања у вези са надзираним институцијама када комисије оцијене да постоји потреба за посебним извјештајем;
- е) *одговорно лице* је именовани функционер у органима извршне власти Босне и Херцеговине које врши јавна овлашћења на основу закона, односно министар, директор агенције или руководилац институције или тијела које је предмет надзора;
- ф) *овлашћено лице* је лице у институцији или тијелу које је предмет надзора, којем су, с обзиром на његову функцију или на основу овлашћења, повјерени одређени послови који се односе на примјену закона или прописа;
- г) *истрага* је скуп мјера и активности које се предузимају с циљем остваривања парламентарног надзора како би се у раду институција или тијела која су предмет надзора идентификовало поступање супротно закону.

Члан 4. **(Надлежности комисија)**

(1) Комисије надзиру рад Министарства безбједности, агенција и служби у његовом саставу, Министарства одбране, Оружаних снага и Обавјештајно-безбједносне агенције (у даљем тексту: надзиране институције), и то:

- а) законитост рада;
- б) усклађеност рада надзираних институција са Безбједносном политиком, Одбрамбеном политиком и годишњом платформом о обавјештајно-безбједносној политици;
- ц) поштовање људских права и слобода;
- д) поштовање политичке, идеолошке и интересне неутралности у раду надзираних институција;
- е) примјену посебних средстава и метода за тајно прикупљање података;

- ф) законитост трошења буџетских и других средстава за рад надзираних институција;
- г) разматрање и усвајања извјештаја о раду надзираних институција;
- х) разматрање извјештаја инспектора;
- и) разматрање предлога закона, других прописа и општих аката из области надлежности надзираних институција;
- ј) покретање иницијатива и подношења предлога закона из области надлежности надзираних институција;
- к) разматрање приговора запослених у надзираним институцијама, осим питања из радноправног односа;
- л) разматрање предлога, петиција и представки које су упућене Парламентарној скупштини БиХ и комисијама, у вези са радом надзираних институција, предлагања Парламентарној скупштини БиХ мјера за рјешавање питања садржаних у предлозима, петицијама и представкама и обавјештавање подносилаца о томе;
- м) утврђивање чињеница и узимања изјава од запослених у случајевима уочених незаконитости или неправилности у раду надзираних институција.

(2) О активностима из става (л) овог члана комисије:

- а) подносе извјештај Парламентарној скупштини БиХ и о својим закључцима и предлозима извјештавају Парламентарну скупштину БиХ у складу са одредбама овог закона;
- б) доносе или усклађују пословнике о свом раду.

(3) Комисије спроводе парламентарни надзор, свака у оквиру своје надлежности, у складу са законом и прописима.

Члан 5. (Додатни надзор)

Парламентарни надзор може се спроводити и над активностима Министарства иностраних послова Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство иностраних послова), Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство цивилних послова), Министарства за спољну трговину и економске односе Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство за спољну трговину) те других институција и тијела Босне и Херцеговине као и правних лица у Босни и Херцеговини, што обухвата:

- а) заједничке активности са надзираним институцијама;
- б) размјену информација и докумената са надзираним институцијама;
- ц) заштиту тајних, личних и других података који су значајни за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине;
- д) активности за које комисије процијене да су значајне за одбрану, безбједност и обавјештајне послове Босне и Херцеговине.

ДИО ДРУГИ - НАДЗОР У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ И БЕЗБЈЕДНОСТИ

ГЛАВА I - НАДЗОР У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ

Члан 6. (Предмет надзора)

Парламентарна скупштина БиХ спроводи парламентарни надзор над Министарством одбране и Оружаним снагама, укључујући све њихове организационе цјелине, јединице, делегације, мисије и друге структуре у Босни и Херцеговини и иностранству, путем Заједничке комисије за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине.

Члан 7. (Пружање информација)

(1) Заједничка комисија за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине може позвати било које војно или цивилно лице из институција и тијела из члана 6. овог закона с циљем давања изјаве, свједочења или пружања информација.

(2) Лице из става (1) овог члана обавезно је одазвати се позиву.

(3) Одговорном и овлашћеном лицу у институцији и тијелу из члана 6. овог закона забрањено је спречавање, утицање или било какво ометање војног и цивилног лица у давању изјаве, свједочењу или пружању информација из става (1) овог члана.

(4) Лице из става (1) овог члана не може бити позвано на дисциплинску или другу одговорност због давања изјаве, свједочења или пружања информација Заједничкој комисији за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине.

Члан 8. (Надзор над Оружаним снагама)

(1) Заједничка комисија за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине може надzirати сваку активност Оружаних снага, укључујући и војне вјежбе, помагање

цивилним органима и деминирање, те присуствовати овим активностима. Заједничка комисија за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине може најавити министру одбране Босне и Херцеговине да ће присуствовати надзираним активностима.

(2) Изузетно од одредаба става (1) овог члана, Заједничкој комисији за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине може се ускратити присуство ако старјешина надлежан за ту активност оцијени да нису испуњени потребни безбједносни услови.

(3) У случају ускраћивања присуства из става (2) овог члана, министар одбране Босне и Херцеговине дужан је да поднесе извјештај Заједничкој комисији за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине у року од 48 сати од момента ускраћивања присуства.

Члан 9. (Извјештавање)

Министар одбране Босне и Херцеговине, о питањима из члана 4. став (1) овог закона, подноси извјештај Заједничкој комисији за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине најмање једном годишње, а по потреби или на захтјев и чешће.

ГЛАВА II - НАДЗОР У ОБЛАСТИ БЕЗБЈЕДНОСТИ

Члан 10. (Предмет надзора)

(1) Парламентарна скупштина БиХ путем Заједничке комисије за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине спроводи парламентарни надзор над Министарством безбједности и службама и агенцијама у његовом саставу.

(2) Управни инспекцијски надзор није предмет парламентарног надзора.

Члан 11. (Извјештавање)

Министар безбједности Босне и Херцеговине и одговорно лице из службе и агенције из члана 10. став (1) овог закона Заједничкој комисији за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине најмање једном годишње, а по потреби или на захтјев и чешће, подносе извјештаје о питањима из члана 4. став (1) овог закона.

Члан 12. (Пружање информација)

(1) Заједничка комисија за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине може позвати било које лице из институције и тијела из члана 10. овог закона ради давања изјаве, свједочења или пружања информација.

(2) Лице из става (1) овог члана обавезно је одазвати се позиву.

(3) Министру безбједности Босне и Херцеговине и одговорном лицу у служби и агенцији из члана 10. овог закона забрањено је спречавање, утицање или било какво ометање лица и полицијског службеника у давању изјаве, свједочењу или пружању информација из става (1) овог члана.

(4) Лице из става (1) овог члана не може бити позвано на дисциплинску или другу одговорност због давања изјаве, свједочења или пружања информација Заједничкој комисији за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине.

Члан 13. (Ограничења)

(1) Министарство безбједности, службе и агенције из члана 10. став (1) овог закона не могу Заједничкој комисији за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине дати податке о:

- а) идентитету сарадника полиције;
- б) припадницима полиције са прикривеним идентитетом;
- ц) безбједносним и обавјештајним изворима.

(2) Ако министар безбједности Босне и Херцеговине и одговорно лице у служби или агенцији из члана 10. став (1) овог закона процијене да не постоји безбједносни ризик, могу доставити Заједничкој комисији за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине податке о:

- а) другим лицима која су укључена у активности које су предмет надзора;
- б) акцијама које су у току.

ДИО ТРЕЋИ – НАДЗОР У ОБЛАСТИ ОБАВЈЕШТАЈНО- БЕЗБЈЕДНОСНИХ ПОСЛОВА И ЗАШТИТЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ГЛАВА I - НАДЗОР НАД РАДОМ ОБАВЈЕШТАЈНО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ БиХ

Члан 14. (Предмет надзора)

Парламентарна скупштина БиХ спроводи парламентарни надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције путем Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине.

Члан 15.
(Обављање надзора)

(1) Парламентарни надзор из члана 14. овог закона спроводи се у складу са одредбама овог закона и Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 12/04, 20/04, 56/06 и 12/09).

(2) Процедуре за спровођење парламентарног надзора прописују се пословником Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине.

Члан 16.
(Ограничења)

Обавјештајно-безбједносна агенција не може дати податке Заједничкој комисији за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине о:

- а) идентитету сарадника;
- б) припадницима Обавјештајно-безбједносне агенције са прикривеним идентитетом;
- ц) безбједносним и обавјештајним изворима;
- д) акцијама које су у току.

ГЛАВА II - НАДЗОР НАД ПРИМЈЕНОМ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ТАЈНИХ ПОДАТАКА

Члан 17.
(Надзор над примјеном закона)

Парламентарна скупштина БиХ путем Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине спроводи парламентарни надзор над примјеном Закона о заштити тајних података.

Члан 18.
(Спровођење надзора над примјеном закона)

(1) Парламентарни надзор из члана 17. овог закона спроводи се у складу са одредбама овог закона и Закона о заштити тајних података.

(2) Процедуре за спровођење парламентарног надзора прописују се пословником Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине.

ДИО ЧЕТВРТИ - ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ О СПРОВОЂЕЊУ НАДЗОРА

Члан 19. (Сједнице Комисија)

- (1) Сједнице Комисија су затворене за јавност.
- (2) Комисије могу одлучити да о одређеним питањима или дјелокругу расправљају на сједници отвореној за јавност.

Члан 20. (Начин надзора)

- (1) Комисије врше надзор:
- а) посјетама надзираним институцијама;
 - б) увидом у документацију, друге материјале и податке у вези са овлашћењима и задацима;
 - ц) обављањем разговора са свим лицима из надзираних институција;
 - д) позивањем одговорног лица надзиране институције с циљем подношења писменог или усменог извјештаја;
 - е) спровођењем истрага.
- (2) Комисије пословницима прецизирају поступке спровођења надзора из става (1) овог члана.

Члан 21. (Поткомисија за надзор)

- (1) Комисије могу за обављање одређене активности надзора именовати поткомисије од најмање три члана, у складу са својим пословницима.
- (2) Одређене активности надзора могу се обављати и путем заједничке поткомисије коју чине најмање по три члана из сваке комисије.
- (3) Поткомисије из ст. (1) и (2) овог члана о резултатима својих активности подносе извјештај комисијама у року од 15 дана од дана завршетка активности.

Члан 22.
(Посјете надзираним институцијама)

- (1) Посјете комисија надзираним институцијама могу бити најављене и ненајављене.
- (2) Одговорно лице обавезно је да комисијама омогући приступ у све просторије надзиране институције.
- (3) Свако лице из надзиране институције има обавезу да сарађује са комисијама.

Члан 23.
(Увид у документацију)

- (1) Комисије су овлашћене да остваре увид у све документе, акте и биљешке које је сачинило било које лице у надзираној институцији.
- (2) Увид у документацију из става (1) овог члана комисије остварују на сљедеће начине:
 - а) директним увидом током посјете из члана 22. овог закона, приликом које се сачињава записник о документима у које је остварен увид;
 - б) прибављањем документације од надзиране институције.
- (3) Документацију из става (2) тачка б) овог члана комисије прибављају на основу одлуке у којој се наводи назив надзиране институције од које се документација захтијева, врста потребне документације, те рок и облик у којем се мора доставити комисијама.
- (4) Ако документација из става (1) овог члана има одређену ознаку тајности Босне и Херцеговине, примјењују се прописи којима се регулише поступање са тајним подацима.
- (5) Ако документација из става (1) овог члана има одређену ознаку тајности НАТО-а, Европске уније, друге земље, међународне или регионалне организације, комисије остварују увид у такву документацију у складу са међународним споразумом.

Члан 24.
(Обављање разговора)

- (1) На захтјев комисија, свако лице из надзиране институције дужно је да присуствује сједницама комисија и у оквиру својих овлашћења пружи обавјештење и одговори на питања чланова комисија.

(2) Лица из става (1) овог члана обавезна су да у случају спријечености писаним путем обавијесте комисије о разлозима спријечености.

Члан 25. (Позивање одговорног лица)

На захтјев комисија, одговорно лице из надзиране институције усмено образлаже извјештај који је надзирана институција поднијела комисијама у складу са овим законом и одговара на питања чланова комисија.

Члан 26. (Истраге)

(1) Комисије могу спровести истрагу уколико имају сазнања да постоје незаконитости у раду надзираних институција.

(2) Комисије спроводе истрагу на начин и у складу са процедурама које се прописују пословницима о раду комисија.

(3) О резултатима истраге комисије подносе извјештај Парламентарној скупштини БиХ.

Члан 27. (Изузеци од надзора)

Изузетно од одредаба чл. 24, 25. и 26. овог закона, комисије не могу имати увид у документацију или захтијевати одговор на питања од лица и одговорних лица надзираних институција у сљедећим случајевима:

- а) наведеним у члану 13. став (1) и члану 16. овог закона;
- б) уколико би изјава лице изложила кривичном гоњењу;
- ц) прописаним одредбама Закона о заштити тајних података.

ДИО ПЕТИ - САРАДЊА У ОБЛАСТИ ПАРЛАМЕНТАРНОГ НАДЗОРА

Члан 28. (Сарадња са другим државама)

(1) Комисије у обављању послова парламентарног надзора сарађују са парламентарним комисијама и одборима законодавних органа других држава. Сарадња се остварује размјеном информација и искустава у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова између Босне и Херцеговине и других држава.

(2) Комисије у остваривању сарадње из става (1) овог члана могу иницирати потписивање споразума између Парламентарне скупштине БиХ и законодавних органа других држава.

Члан 29.

(Сарадња са међународним организацијама)

(1) Комисије у обављању послова парламентарног надзора сарађују са међународним организацијама са којима Босна и Херцеговина остварује сарадњу у области одбране, безбједности и обавјештано-безбједносних послова. Сарадња са међународним организацијама одвија се путем представништва међународних организација у Босни и Херцеговини или директно.

(2) У остваривању сарадње из става (1) овог члана комисије поступају у складу са међународним споразумима које је Босна и Херцеговина потписала.

Члан 30.

(Сарадња са ентитетским, кантоналним, градским и општинским органима)

(1) У обављању послова парламентарног надзора, комисије сарађују са комисијама и одборима законодавних органа ентитета, кантона, градова и општина. Сарадња се остварује размјеном информација и искустава у вези са активностима које надзиране институције обављају у сарадњи са ентитетима, кантонима, градовима или општинама.

(2) Сарадња из става (1) овог члана остварује се с циљем ефикаснијег парламентарног надзора, размјене документације и свих информација које су у вези са сарадњом.

(3) Органи из става (1) овог члана могу комисијама достављати приговоре, предлоге и иницијативе у вези с питањима која се односе на одбрану, безбједност и обавјештајно-безбједносне послове у Босни и Херцеговини.

Члан 31.

(Сарадња са невладиним организацијама)

Комисије остварују контакт и сарадњу са невладиним организацијама које прате рад надзираних институција. Комисије могу позвати невладине организације да присуствују сједницама комисија или пруже информације и документацију која може помоћи у спровођењу парламентарног надзора.

Члан 32.

(Сарадња са појединцима)

Комисије могу ангажовати појединце, аналитичаре, научнике, стручњаке или друга лица која могу пружити потребне информације у вези са парламентарним

надзором у области одбране, безбједности или обавјештајно-безбједносних послова.

Члан 33. (Сарадња са медијима)

Комисије сарађују са медијима у вези са парламентарним надзором у области одбране, безбједности или обавјештајно-безбједносних послова Босне и Херцеговине, уз обавезу поштовања заштите тајних података и информација чије откривање може нанијети штету Босни и Херцеговини.

ДИО ШЕСТИ - ПОДНОШЕЊЕ ИЗВЈЕШТАЈА ПАРЛАМЕНТАРНОЈ СКУПШТИНИ БиХ

Члан 34. (Подношење извјештаја)

(1) Комисије подносе годишњи извјештај о раду Парламентарној скупштини БиХ до краја мјесеца марта за протеклу календарску годину.

(2) По потреби и на захтјев Парламентарне скупштине БиХ, комисије достављају посебне извјештаје.

(3) Форма и садржај извјештаја наведених у ст. (1) и (2) овог члана регулишу се пословницима о раду комисија.

Члан 35. (Ограничења)

Извјештаји из члана 34. овог закона не садрже информације о активностима надзиране институције, чије би откривање, по процјени комисија, могло угрозити безбједност Босне и Херцеговине.

ДИО СЕДМИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36. (Казне за одговорно и овлашћено лице)

Новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 3. 000,00 КМ казниће се за прекршај одговорно или овлашћено лице:

- а) ако спријечи, утиче или омета војно или цивилно лице или полицијског службеника у давању изјаве, свједочењу или пружању информације, у складу са чланом 7. став (3) и чланом 12. став (3) овог закона;

- б) које не поднесе извјештај у складу са чл. 9. и 11. овог закона;
- ц) које даје податке супротно члану 13. став (1) и члану 16. овог закона;
- д) које не омогући приступ у просторије у складу са чланом 22. став (2) овог закона;
- е) које усмено не образложи извјештај у складу са чланом 25. овог закона.

Члан 37.
(Казне за лица у надзираним институцијама)

Новчаном казном у износу од 100,00 КМ до 1.000,00 КМ казниће се за прекршај лице:

- а) које се не одазове позиву комисија у складу са чланом 7. став (2) и чланом 12. став (2) овог закона;
- б) које не сарађује са комисијама у складу са чланом 22. став (3) овог закона;
- ц) које не присуствује сједницама комисија у складу са чланом 24. став (1) овог закона.

ДИО ОСМИ - ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 38.
(Прописи)

(1) У року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона комисије доносе пословнике о раду или усклађују постојеће.

(2) У року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона надзиране институције доносе или усклађују постојеће подзаконске акте којима омогућавају несметану примјену одредаба овог закона.

Члан 39.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ, број:

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О ПАРЛАМЕНТАРНОМ НАДЗОРУ У ОБЛАСТИ
ОДБРАНЕ, БЕЗБЈЕДНОСТИ И ОБАВЈЕШТАЈНО-БЕЗБЈЕДНОСНИХ
ПОСЛОВА

I - Уставни основ

Уставни основ за усвајање Закона садржан је у члану IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, према којем је Парламентарна скупштина надлежна за доношење закона који су потребни за спровођење одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине по Уставу.

II - Разлози за доношење закона

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине усвојила је Закон о обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/04, 20/04, 56/06 и 12/09).

У члану 105. цитираног закона је утврђено:

"Поступак спровођења безбједносне провјере, заштите повјерљивих података, као и процедура парламентарног надзора у цјелини биће регулисана посебним законима које је дужан да припреми Савјет министара и упуту га у парламентарну процедуру у року од три мјесеца након успостављања Агенције".

Имајући у виду цитирану законску одредбу и чињеницу да закон о парламентарном надзору није достављен у парламентару процедуру, Заједничка комисија за надзор над радом ОБАБиХ одлучила је да као овлашћени предлагач припреми и у парламентарну процедуру достави Предлог закона. С тим у вези Комисија је у Плану рада за 2009. годину утврдила да ће основати радну групу која ће учествовати у припреми Закона.

Како питања парламентарног надзора нису била до сада регулисана једним законом којим би биле обухваћене наведене области, Комисија је закључила да је потребно донијети овај закон. Истичемо да је и у другим демократским државама парламентарни надзор на одговарајући начин регулисан. Цијенимо важним напоменути да су законе сличног садржаја донијеле и неке државе из окружења.

Такође, треба имати у виду да обавеза доношења овог закона произлази из обавезе усклађивања нашег законодавства са законодавством ЕУ и стандардима НАТО-а. Обавеза је утврђена и Индивидуалним партнерским акционим планом БиХ (ИПАПБиХ). У наведеном плану су поред осталог предвиђене обавезе које БиХ треба да испуни из области "Демократска контрола и надзор над оружаним снагама и обавјештајно-безбједносним системом" – **"Надзор над обавјештајно-безбједносним системом"**.

III – Консултације

Комисија је, у складу са чланом 38. Пословника Представничког дома и чланом 40. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ, основала Радну групу за израду Закона о парламентарном надзору коју су чинили, осим чланова

Комисије, представник Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ, секретар Комисије, стручни савјетник, стручни сарадник Комисије и представници: Савјета министара БиХ, Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, Министарства безбједности БиХ, Министарства одбране БиХ, СИПА-е, ОЕБС-а, Штаба НАТО-а у БиХ, УСАИД-а ПСП у БиХ. Радна група одржала је пет сједница и једну радионицу и урадила текст Нацрта закона о парламентарном надзору у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова.

Нацрт закона достављен је Заједничкој комисији за одбрану и безбједност БиХ и Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ, ради давања мишљења и предлога, који су обавијестили Комисију да нису имали примједба.

Предложеним одредбама закона парламентарни надзор спроводи се путем Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ и Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБиХ, у областима одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова. Важно је истаћи да се овим законом не мијењају надлежности наведених комисија, односно не дирају се одредбе других закона у којима су утврђене њихове надлежности, а нити је намјера да се присвоје надлежности других тијела.

Цијенећи да је ова врста надзора остављена у надлежност националним законодавствима, односно нису утврђени посебни стандарди за ову област, приликом изналагања адекватних рјешења коришћена је досадашња домаћа пракса, као и искуства других земаља.

Дакле, закон је заснован на принципима савремених демократских друштава јер се парламентарни надзор заснива на принципу уставности, демократичности, поштовања људских права и слобода члан 1. став (3) Закона.

У изради овог закона обављене су консултације са представницима Министарства правде БиХ и Канцеларије за законодавство Савјета министара БиХ.

IV – Образложење појединих законских одредаба:

ДИО ПРВИ – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Одредбама овог закона регулише се парламентарни надзор у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова. С тим у вези, одређен је и назив закона који гласи: "Закон о парламентарном надзору у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова". Имајући у виду чињеницу да парламентарни надзор постоји и у другим областима, опредјељење за наведени назив закона је да се отклоне било какве дилеме и нејасноће у односу на другу врсту парламентарног надзора.

Члан 1.

У овом члану утврђује се предмет закона, односно прецизира да се овим законом регулише парламентарни надзор који Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине спроводи над радом тачно одређених институција, тј. Министарства безбједности Босне и Херцеговине, агенција и служби у његовом саставу, Министарства одбране Босне и Херцеговине, Оружаних снага Босне и Херцеговине и Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине.

Осим надзора над наведеним институцијама, овим законом се такође регулише надзор над примјеном Закона о заштити тајних података, с обзиром да је надзор над овим законом повјерен Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Такође је уграђена норма о томе да се парламентарни надзор заснива на принципу уставности, демократичности, поштовања људских права и слобода, чиме су преузети стандарди у заштити људских права и слобода у складу са европским конвенцијама којима се регулише наведена област, а које су преузете Уставом БиХ.

Члан 2.

Овај члан одређује комисије надлежне за парламентарни надзор у овој области, а то су: Заједничка комисија за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине и Заједничка комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине.

Члан 3.

У овом члану прописују се дефиниције појединачних специфичних појмова који се користе у овом закону, и то: надзора, сарадње, инспектора, посебног извјештаја, одговорног лица, овлашћеног лица и истраге.

Члан 4.

Овај члан детаљно утврђује надлежности комисија које обухватају сљедећа питања: законитост рада, усклађеност рада свих надзираних институција, поштовање људских права и слобода, поштовање политичке, идеолошке и интересне неутралности у раду надзираних институција, примјена посебних средстава и метода за тајно прикупљање података, законитост трошења буџетских и других средстава за рад надзираних институција, разматрање извјештаја инспектора, разматрање предлога закона, других прописа и општих аката надзираних институција, иницирање подношења предлога закона, разматрање приговора запослених у надзираним институцијама, разматрање предлога и представки у вези са радом надзираних институција и предлагање Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине мјера за рјешавање тих представки, утврђивање чињеница у случајевима незаконитости или неправилности рада надзираних институција.

Одредбама овог члана такође је предвиђено да о наведеним активностима комисије подносе извјештаје Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и успоставља се обавеза комисија да донесу и ускладе своје пословнике.

Уграђена је одредба која јасно прецизира да свака комисија обавља активности парламентарног надзора у оквиру својих надлежности које су јој дате релевантним законима и прописима.

Члан 5.

У овом члану предвиђена је могућност додатног парламентарног надзора над питањима која су такође од интереса за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине. Овим чланом предвиђено је да се парламентарни надзор може спроводити над тачно одређеним активностима Министарства иностраних

послова, Министарства цивилних послова, Министарства спољне трговине и економских односа, те других институција и тијела Босне и Херцеговине као и правних лица у Босни и Херцеговине које су у вези са радом надзираних институција. Парламентарни надзор над активностима наведених институција, тијела и правних лица спроводи се само ако обављају неку од активности наведених у овом члану а у вези су са радом надзираних институција.

ДИО ДРУГИ - Надзор у области одбране и безбједности

Члан 6.

Овим чланом детаљно се дефинише предмет надзора у области одбране, односно у оквиру Министарства одбране и Оружаних снага. Како би се постигла потпуна јасноћа одредбе и избјегле недоумице о обиму парламентарног надзора, у члану су прецизиране примарне структуре у систему одбране у БиХ као и њихове организационе јединице и делегације у иностранству. Тиме се постиже ефекат потпуног обухвата парламентарног надзора у овој области.

Члан 7.

У овом члану су, с циљем спровођења парламентарног надзора, предвиђени конкретни механизми како би се омогућио несметан приступ информацијама и особљу које их може пружити током процеса парламентарног надзора. Ова одредба такође омогућава особљу Министарства одбране или Оружаних снага да буде адекватно заштићено током пружања подршке парламентарном надзору.

Члан 8.

Овим чланом регулише се присуство и надзор над војним активностима и, с обзиром на њихову специфичност, успостављају потребни безбједносни стандарди, односно уобичајене безбједносне мјере заштите. Посебности војних активности захтијевају одговарајуће мјере заштите какве су предвиђене овим чланом, уз обавезу образлагања оправданости предузимања тих мјера у кратком року од 48 сати.

Члан 9.

Овим чланом прописује се обавеза министра одбране за подношење периодичног извјештаја.

Члан 10.

Овим чланом регулише се надзор у области безбједности те дефинише предмет парламентарног надзора, као и посебна искључујућа одредба која управни инспекцијски надзор, због његове природе, не подвргава парламентарном надзору.

Члан 11.

Овим чланом прописује се обавеза министра безбједности за подношење периодичног извјештаја. Та обавеза се, осим на министра, проширује и на руководиоце свих безбједносних агенција и институција које су предмет парламентарног надзора.

Члан 12.

У овом члану су, с циљем спровођења парламентарног надзора, предвиђени конкретни механизми, како би се омогућио несметан приступ информацијама и особљу које може пружити информације током процеса парламентарног надзора. Одредбе такође омогућавају особљу Министарства безбједности или безбједносних агенција и институција које су предмет парламентарног надзора да буду адекватно заштићени током пружања подршке процесу парламентарног надзора.

Члан 13.

У одредбама овог члана утврђена су ограничења у спровођењу парламентарног надзора која су потребна ради заштите одређених категорија лица. Сарадници полиције, припадници полиције са прикривеним идентитетом, те безбједносни и обавјештајни извори посебно се штите због природе њиховог посла. Овај члан такође предвиђа одређене изузетке од обавезе чувања идентитета лица, у случајевима када министар безбједности, односно одговорно лице из службе или агенције процијени да не постоји безбједносни ризик. У тој ситуацији Заједничкој комисији за одбрану и безбједност може се доставити одређени податак или обавјештење о лицима и предузетим акцијама.

ДИО ТРЕЋИ - Надзор у области Обавјештајно-безбједносних послова и заштите тајних података Босне и Херцеговине

У овом дијелу регулише се надзор у области обавјештајно-безбједносних послова и надзор над примјеном Закона о заштити тајних података.

Члан 14.

Овим чланом утврђује се предмет надзора, односно да је предмет надзора Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ.

Члан 15.

Овим чланом заокружује се правни оквир за спровођење парламентарног надзора над Обавјештајно-безбједносном агенцијом БиХ, који чине овај закон и Закон о обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ.

Ставом (2) овог члана утврђује се правни основ за доношење пословника Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, којим ће се регулисати све релевантне процедуре за спровођење парламентарног надзора.

Члан 16.

Овом одредбом утврђена су ограничења парламентарног надзора, која су неопходна ради заштите одређених категорија, а то су: идентитет сарадника, припадника Обавјештајно-безбједносне агенције са прикривеним идентитетом, безбједносни и обавјештајни извори који се посебно штите и акције у току.

Члан 17.

Овим чланом прецизира се да парламентарни надзор над примјеном Закона о заштити тајних података спроводи Заједничка комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ.

Члан 18.

Правни основ за спровођење парламентарног надзора над примјеном Закона о заштити тајних података чини овај закон и Закон о заштити тајних података.

Ставом (2) овог члана даје се правни основ за прописивање процедура спровођења парламентарног надзора пословником Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ.

ДИО ЧЕТВРТИ – Заједничке одредбе у спровођењу парламентарног надзора

Чланови 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 и 27.

У одредбама ових чланова утврђује се процедуре које се односе на рад комисија и начин спровођења надзора. Надзор се обавља: посјетама, увидом у документацију, друге материјале и податке, обављањем разговора, позивањем одговорног лица надзираних институција, подношењем писмених и усмених извјештаја те спровођењем истрага. Сваки од наведених облика надзора је прецизно дефинисан. Такође је утврђено да се истраге спроводе на начин и по процедурама које ће бити утврђене пословницима комисија. Предвиђена је могућност формирања поткомисија за надзор од најмање три члана комисије, односно заједничке поткомисије састављене од најмање по три члана из сваке комисије, ради обављања одређене активности надзора. О резултатима својих активности поткомисије подносе извјештај комисијама у року од 15 дана од дана завршетка повјерене активности.

Утврђују се изузеци у истрагама. Прописује се да комисије не могу имати увид у документацију или захтијевати одговор на питања запослених и одговорних и других лица у надзираним институцијама у одређеним случајевима.

ДИО ПЕТИ - Сарадња у области парламентарног надзора

Члан 28.

Овим чланом регулишу се процедуре које се односе на сарадњу са другим државама ради обављања ефикасног парламентарног надзора с обзиром на важност добрих билатералних односа и размјене информација и искустава. Предвиђа се и могућност да комисије иницирају да Парламентарна скупштина БиХ потпише одређене споразуме са законодавним органима других држава.

Члан 29.

Овај члан садржи стандардну одредбу о сарадњи са међународним организацијама и правно је уобличава, позивајући се на међународне споразуме које је БиХ потписала.

Члан 30.

Сарадња комисија са другим нивоима власти у Босни и Херцеговини је од изузетне важности у обављању послова парламентарног надзора. Овај члан такође даје правну могућност да други нивои власти комуницирају са комисијама, како би заједничким радом унаприједили надзор у области одбране, безбједности и обавјештајно-безбједносних послова. Сарадња се остварује размјеном информација и искустава у вези са активностима које надзирани

институције обављају, као и разматрањем приговора, предлога и иницијатива, које достављају други нивои власти у Босни и Херцеговини.

Члан 31.

Овим чланом регулише се сарадња комисија са невладиним организацијама које такође могу допринијети квалитету парламентарног надзора достављањем информација, анализа и слично.

Члан 32.

У процесу парламентарног надзора, по потреби, комисије могу ангажовати аналитичаре, научнике, стручњаке и друга лица из наведених области надзора.

Члан 33.

Овим чланом прецизирају се и постављају темељи сарадње са медијима како би се на одговарајући начин усагласиле потребе за заштитом тајних података и особља које ради у наведеним областима са правом медија на информације. Такође се указује на потребу да медији сарађују и помажу како би се особље, ресурси и тајни подаци БиХ заштитили.

ДИО ШЕСТИ – Подношење извјештаја Парламентарној скупштини БиХ

Чланови 34. и 35.

Комисије подnose редовне, годишње извјештаје о раду Парламентарној скупштини БиХ до краја марта за протеклу календарску годину.

По потреби и на захтјев Парламентарне скупштине БиХ, комисије достављају и посебне извјештаје. Чланом 3. дефинисано је шта се подразумијева под "посебним извјештајем". Форма и садржај извјештаја регулишу се пословницима комисија. Извјештаји не садрже информације чије би откривање, по процјени комисија, могло угрозити безбједност Босне и Херцеговине.

ДИО СЕДМИ – Казнене одредбе

Чланови 36. и 37.

Одредбама чл. 36. и 37. закона утврђене су прекршајне казне за непоштовање одредаба овог закона. Утврђени су прекршаји за одговорно лице, као и за друга лица у надзираним институцијама која својим поступком онемогућавају рад комисија.

ДИО ОСМИ - Прелазна и завршна одредба

Члан 38.

Овим чланом утврђује се рок од 90 дана у којем су комисије дужне да донесу своје пословнике или ускладе постојеће, односно да донесу или ускладе постојеће подзаконске акте којима се омогућава примјена одредаба овог закона.

Члан 39.

Овим чланом одређује се вријеме ступања на снагу овог закона.

V - Финансијска средства

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства у буџету институција Босне и Херцеговине.